

UZASADNIENIE

Powód A. P. dochodził zasądzenia solidarnie od pozwanych K. S. i K. K. kwoty 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 1 stycznia 2021 r. W uzasadnieniu wniesionego pozwu podmiot inicjujący postępowanie powołał się na okoliczności zawiązania przez strony spółki cywilnej (...)K. (...) S.C. K. S., A. P.. Z uwagi na konflikt pomiędzy wspólnikami spółki i brak akceptacji dalszego funkcjonowania spółki w przyjętym kształcie powód zakomunikował pozostałym osobom chęć wystąpienia ze spółki – w tym celu przedstawiono A. P. dokument „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki”. Podpisując przedmiotowy dokument strona powodowa pozostawała w przeświadczeniu, że dotyczy on wyłącznie wyrażenia zgody przez pozostałych wspólników na wystąpienie ze spółki cywilnej. Ze względu na stan zdrowotny i brak obeznania w formułowaniu pism A. P. nie miał świadomości, że na mocy podpisanego przez niego dokumenty doszło do ograniczenia możliwości dochodzenia przez niego równowartości jego praw majątkowych związanych z udziałem w spółce cywilnej. W ocenie powoda dokument zawierający zgodę pozostałych wspólników nie może zastępować jednostronnego i wyraźnego oświadczenia zainteresowanego wspólnika o wystąpieniu ze spółki cywilnej. Tymczasem oświadczenie takie zostało złożone dopiero 29 października 2020 r., a tym samym do tego momentu powoda należało traktować jako pełnoprawnego (...) spółki (...)K. (...) S.C. K. S., A. P.. Dochodzone roszczenie stanowi część wartości majątku wspólnego, po odliczeniu wartości wkładów wspólników, odpowiadająca procentowi, w jakim wspólnik uczestniczył w zyskach.

W odpowiedzi na pozew K. S. i K. K. wnieśli o oddalenie zgłoszonego przez powoda powództwa, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwani wspólnicy zakwestionowali dochodzone roszczenia tak do zasady, jak i wysokości. Uzasadniając zajęte stanowisko procesowe strona pozwana wskazała na brak podstaw do przyjęcia, iż do podpisania spornego dokumentu z 16 grudnia 2019 r. doszło poprzez wykorzystanie przez pozwanych wiedzy o rzekomej braku świadomości i problemach ze zrozumieniem przez A. P. tekstu pisanego – stanowiących efekty boreliozy. W odniesieniu do wysokości zgłoszonego przez stronę powodową roszczenia pieniężnego K. S. oraz K. K. zakwestionowali twierdzenia co do składu majątku spółki cywilnej, jak i ich wartości. Podnieśli przy tym, że obecny majątek nie przekracza kwoty 20.000 zł i składają się na niego długoletnio wykorzystywane narzędzia i samochody. Nadmienili także, iż od 2020 r. powód nie realizuje bieżących zobowiązań spółki cywilnej w zakresie udzielonego kredytu obrotowego. Jednakże z uwagi na dotychczasową współpracę, mimo treści podpisanego 16 grudnia 2019 r. dokumentu zdecydowali się na wypłatę kwoty 10.000 zł stanowiących pełne rozliczenie pomiędzy zainteresowanymi podmiotami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. P. i K. S. umową z 18 lipca 2016 r. zawiązali spółkę cywilną funkcjonującą pod nazwą „M.K. (...) S.C. K. S., A. P.”. Celem spółki określonym w umowie było świadczenie usług w zakresie montażu wind. Wspólnicy wnieśli do spółki swoją pracę, polegającą na świadczeniu usług montażowych; każdy z nich wniósł także do użytkowania swój samochód i narzędzia.

Strony zgodnie ustaliły, że wspólnicy posiadają równy udział w zyskach i stratach, przy czym zysk podlega podziałowi po zakończeniu roku obrotowego.

W §9 przewidziano prawo wystąpienia wspólnika ze spółki, z którego skorzystanie uzależniono od wypowiedzenia udziału na 3 miesiące przed końcem roku obrotowego.

dowód : umowa spółki cywilnej, k. 15

zeznania powoda A. P. k. 129-131

zeznania pozwanego K. S. k. 131- 133

27 czerwca 2018 r. wspólnicy A. P. i K. S. złożyli oświadczenie, którym wyrazili zgodę na przyjęcie do spółki cywilnej nowego wspólnika – K. K.. Wobec powyższej decyzji wprowadzono zmiany do umowy spółki cywilnej z 18 lipca 2016 r., zmodyfikowano nazwę spółki i określono następujący udział w zyskach i stratach spółki:

- A. P. w wysokości 35%,
- K. S. w wysokości 35%,
- K. K. w wysokości 30%.

dowód : dokument zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” z 27 czerwca 2018 r., k. 137

uchwały z 27 czerwca 2018 r., k. 137

zeznania pozwanego K. K., k. 151-153

W listopadzie 2019 r. powód zgłosił, że chce wystąpić ze spółki cywilnej. W związku z tym wspólnicy podpisali dokument z 16 grudnia 2019 r. wskazujący na przyjęcie uchwały nr 1 w przedmiocie zmiany składu osobowego spółki poprzez wystąpienie jednego ze wspólników (pozostali wspólnicy wyrazili zgodę na zakończenie prowadzenia przez A. P. działalności gospodarczej jako (...) spółki (...).K. (...) S.C. K. S., A. P., K. K.”. Podjęto również uchwałę w przedmiocie podziału majątku i zobowiązań spółki. A. P. oświadczył, że znana jest mu sytuacja prawna i finansowa, w szczególności majątek i zobowiązania spółki cywilnej. Występujący wspólnik odstąpił od wszelkich roszczeń finansowych, jak i podziału majątku, pozostawiając swoją część na rzecz zobowiązań spółki. Pozostali wspólnicy K. S. i K. K. przejęli wszystkie zobowiązania spółki powstałe do dnia wystąpienia A. P..

Wobec wystąpienia ze spółki cywilnej jednego ze wspólników uchylono dotychczasowe brzmienie umowy z 18 lipca 2016 r. wprowadzając zmiany dotyczące nazwy spółki, a także udziału w zyskach i stratach.

dowód : dokument zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” z 16 grudnia 2019 r., k. 16

zeznania powoda A. P., k. 129-131

zeznania pozwanego K. S., k. 131-133

zeznania pozwanego K. K., k. 151-153

W okresie po podpisaniu dokumentu z 16 grudnia 2019 r. z rachunku należącego do M.K. (...) S.C. K. S., E. S. zostały wypłacone powodowi następujące kwoty:

- 4.000 zł, operacja kartowa z 27 grudnia 2019 r.,
- 1.000 zł, operacja kartowa z 27 grudnia 2019 r.,
- 2.000 zł, operacja kartowa z 27 grudnia 2019 r.,
- 4.000 zł operacja wypłaty gotówki kartą A. P. z 27 grudnia 2019 r.

Dowód: potwierdzenia wykonania operacji bankowych, k. 95-99

zeznania pozwanego K. S., k. 131-133

Skierowanym do K. S. ((...) spółki (...).K. (...) S.C. K. S., K. K.) piśmie A. P. zakwestionował stan majątkowy spółki po jego wystąpieniu ze spółki, a także prawidłowość sporządzania dokumentów finansowo-płatniczych, do których opracowania zobowiązana jest spółka.

W dalszej części przedmiotowego pisma powód zanegował posługiwanie się w obrocie dwoma dokumentami, które zostały podpisane na wadliwie zwołanych posiedzeniach zarządu spółki cywilnej. Pierwsze z nich obejmowało wprowadzenie do spółki cywilnej wspólnika K. K., w ramach drugiego zaś przedstawiono dokument zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” w którym nie uwzględniono przysługującego A. P. prawa do rozliczenia wniesionych do spółki cywilnej praw własności, pieniędzy oraz świadczeń usług i pracy.

Powołując się na zakupione oraz wzięte w leasing pojazdy mechaniczne dla pracowników spółki lub członków rodzin wspólników, A. P. wskazał, że zysk wyprowadzony ze spółki przez K. S. to kwota co najmniej 80.000 zł.

Dowód: pismo powoda skierowane do wspólników spółki cywilnej wraz z potwierdzeniem nadania, k. 17-18

W odpowiedzi na wystosowane roszczenia pieniężne (...) spółki (...).K. (...) S.C. K. S., K. K. ” zarzucili ich bezpodstawność, jednocześnie odmawiając zapłaty dochodzonej przez powoda kwoty. Uzasadniając swoje stanowisko pozostali wspólnicy spółki powołali się na dokument sporządzony 16 grudnia 2019 r., zgodnie z którym z upływem 31 grudnia 2019 r. nastąpiło wystąpienie A. P. ze spółki – przedmiotowy dokument był efektem rozmów prowadzonych już w listopadzie 2019 r. w przedmiocie zmian osobowych spółki. Wspólnicy zwrócili również uwagę na treść oświadczenia zawartego w dokumencie z 16 grudnia 2019 r., zgodnie z którym występujący wspólnik znając sytuację majątkową spółki odstąpił od wszelkich roszczeń finansowych oraz podziału majątku spółki. Jednocześnie za pozostawienie swoich wierzytelności na rzecz spółki, pozostali wspólnicy zobowiązali się przejść wszystkie zobowiązania powstałe do dnia wystąpienia ze spółki (...).

W piśmie podniesiono, że z uwagi na kształt uzgodnień warunków wystąpienia w sprawie nie znajdzie zastosowania ogólna zasada rozliczenia określona w art. 871 k.c.

Niezależnie od powyższego K. S. oraz K. K. wskazali, że w umowie spółki cywilnej z 18 lipca 2016 r. brak jest postanowień dotyczących wkładu dokonanego przez A. P.. Jednocześnie wskazano, że wniesione do spółki narzędzia ze względu na stan zużycia na moment wystąpienia nie przedstawiały żadnej realnej wartości. Mając na względzie dotychczasową współpracę pomiędzy stronami, wspólnicy spółki cywilnej wypłacili A. P. kwotę 10.000 zł w ramach rozliczenia, którą to kwotę występujący wspólnik samodzielnie wypłacił ze wspólnego rachunku bankowego.

Wskazując na stan zobowiązań spółki (głównie kredytu obrotowego) oraz aktualny stan majątku, K. S. i K. K. nie znaleźli podstaw uzasadniających uwzględnienie roszczeń zgłaszanych przez A. P..

Dowód: pismo wspólników spółki cywilnej z 5 maja 2020 r., k.19

Pismem z 5 lipca 2020 r. stanowiącym odpowiedź na pismo wspólników „M.K. (...) S.C. K. S., K. K. ” z 5 maja 2020 r. A. P. podniósł, że wbrew przytoczeniom wspólników w listopadzie 2019 r. toczyły się rozmowy obejmujące optymalizację podatkową po ewentualnym przejściu na emeryturę przez powoda.

Kwestionując swój udział w posiedzeniach wspólników, podczas których podjęto decyzję odpowiednio o przystąpieniu do spółki cywilnej (...) oraz wystąpieniu ze spółki (...), powód zażądał przekazania stosownej dokumentacji celem przekazania jej Urzędowi Skarbowemu wraz z uzyskaniem opinii co do zasadności podjętych czynności.

Dowód : pismo powoda z 5 lipca 2020 r., k. 20

30 października 2020 r. do (...) spółki (...)K. (...) S.C. K. S., K. K.” zostało przesłane pismo zawierające oświadczenie A. P. o wypowiedzeniu udziałów w spółce datowane na 29 października 2020 r. oraz wezwanie do zapłaty z 30 października 2020 r.

W uzasadnieniu przedmiotowego pisma wskazano, że dokument z 16 grudnia 2019 r. nie wywołał skutku wystąpienia przez A. P. ze spółki. Dokument zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” w okolicznościach sprawy jest traktowany przez A. P. jedynie jako dokument, w którym zawarta jest zgoda pozostałych wspólników na jego wystąpienie.

Podstawą złożonego przez A. P. oświadczenia o wypowiedzeniu udziałów w spółce cywilnej była utrata zaufania do pozostałych wspólników.

W związku ze złożeniem stosownego i ważnego oświadczenia o wystąpieniu ze spółki cywilnej, powód zwrócił się o dokonanie rozliczenia na zasadach określonych w art. 871 k.c., które powinno nastąpić poprzez zapłatę kwoty 100.000 zł. W dołączonym do pisma wezwaniu do zapłaty A. P. zobowiązał K. S. i K. K. do solidarnej zapłaty kwoty 100.000 zł w terminie do 31 grudnia 2020 r.

Dowód: pismo powoda z 30 października 2020 r. wraz z potwierdzeniem nadania, k. 23-24

wezwanie do zapłaty z 30 października 2020 r., k. 25

oświadczenie o wypowiedzeniu udziałów z 29 października 2020 r., k. 27

Pismem z 13 listopada 2020 r. K. S. i K. K. wskazali, że wbrew twierdzeniom powoda oświadczenie o wystąpieniu ze spółki cywilnej nie wymaga zachowania szczególnej formy, zatem w przypadku spółki (...)K. (...) S.C. nie było konieczności złożenia w formie pisemnej, jednostronnego i wyraźnego oświadczenia woli A. P..

W dalszej części pisma wskazano, że wobec wywołania skutków prawnych przez dokument sporządzony 16 grudnia 2019 r. powód nie pełni funkcji wspólnika spółki cywilnej od 31 grudnia 2019 r. Wspólnicy M.K. (...) S.C. wskazali, że od dnia sporządzenia dokumentu zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” powód nie pokrywał żadnych bieżących zobowiązań spółki związanych z kredytem obrotowym i nie interesował się sprawami spółki.

Dowód: pismo wspólników z 13 listopada 2020 r., k. 26

A. P. 7 grudnia 2020 r. złożył oświadczenie, na mocy którego uchylił się od skutków prawnych dokumentu z 16 grudnia 2019 r., na którym złożył swój podpis.

W uzasadnieniu oświadczenia powód powołał się na długoletnie leczenie boreliozy, która wywołuje stany ograniczonego rozumienia tekstów. Zwrócił uwagę, że warunkiem założenia spółki było to, że K. S. zajmie się „papierami” a powód sprawami technicznymi, BHP. Organizacyjnymi lub montażem. Powód podał, że został wprowadzony w błąd i podpisał dokument, którego treści nie akceptował.

W odpowiedzi na powyższe oświadczenie pismem z 16 grudnia 2020 r. wspólnicy „M.K. (...) S.C. K. S., K. K.” podważyli wpływ stanu zdrowia A. P. na świadomość podejmowania decyzji i wyrażania woli. Podczas czynności podejmowanych w ramach spółki cywilnej pozostali wspólnicy nie zauważyli niepokojących objawów, które świadczyłyby o stanie wyłączającym świadome działanie A. P.. Niezależnie od przedstawionego stanowiska K. S. i K. K. zaprzeczyli okolicznościom uzgodnienia między stronami, iż kwestiami administracyjnymi związanym z dokumentacją będą zajmować się wyłącznie pozostali wspólnicy.

Dowód : oświadczenie z 7 grudnia 2020 r., k. 21

pismo wspólników z 16 grudnia 2020 r., k. 22

Sąd zważył, co następuje:

Zasady rozliczenia wspólnika występującego ze spółki cywilnej regulują przepisy art. 871 k.c. Zgodnie z art. 871 §1 k.c. wspólnikowi występującemu ze spółki zwraca się w naturze rzeczy, które wniósł do spółki do używania, oraz wypłaca się w pieniądzu wartość jego wkładu oznaczoną w umowie spółki, a w braku takiego oznaczenia – wartość, którą wkład ten miał w chwili wniesienia. Nie ulega zwrotowi wartość wkładu polegającego na świadczeniu usług albo na używaniu przez spółkę rzeczy należących do wspólnika. Przepis § 2 stanowi zaś, że ponadto wypłaca się występującemu wspólnikowi w pieniądzu taką część wartości wspólnego majątku pozostałego po odliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników, jaka odpowiada stosunkowi, w którym występujący wspólnik uczestniczył w zyskach spółki.

Z twierdzeń zawartych z pozwie oraz przytoczonych na rozprawie wynika, że powód wywodził swoje żądanie z art. 871 § 2 k.c.

Fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalono na podstawie dokumentów, które nie były kwestionowane co do swej autentyczności oraz dowodzie z przesłuchania stron. Brak było podstaw do odmówienia wiarygodności zeznaniom stron z wyjątkami wskazanymi w dalszej części uzasadnienia.

Dla rozpoznania niniejszej sprawy istotne znaczenie ma fakt, iż przepis stanowiący podstawę prawną roszczenia A. P. ma charakter dyspozytywny. Oznacza to, że strony korzystając z zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.) mogą ustalić odmienne warunki rozliczenia wspólnika występującego ze spółki cywilnej. Reguły rozliczenia mogą zostać zawarte już w samej umowie spółki cywilnej lub też w uchwale w przedmiocie wystąpienia wspólnika – istotne jest przy tym, bym postanowienia wykreowane przez wspólników opierały się na zasadzie pełnej ekwiwalentności (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 31 stycznia 2017 r., V ACa 390/16, LEX nr 2233016 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 14 marca 2017 r., I ACa 376/16, LEX nr 2306285).

W przypadku wystąpienia przez wspólnika ze spółki cywilnej unormowanie zawarte w art. 871 k.c. znajdzie zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy wspólnicy spółki cywilnej nie uregulują kwestii rozliczenia wspólnika w sposób odrębny.

Dokument podpisany przez strony postępowania 16 grudnia 2019 r. zawiera w sobie odmienne – w stosunku do art. 871 k.c. - regulacje. Dokument zatytułowany „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” poza zgodą pozostałych wspólników na wystąpienie A. P., zawiera również szczególne rozwiązania odnoszące się do rozliczenia wspólnika. Wprost w treści dokumentu zawarto oświadczenie, w którym - w zamian za odstąpienie od dochodzenia przez powoda wszelkich roszczeń finansowych - zostanie on zwolniony ze wszystkich dotychczasowych zobowiązań spółki; pozostali wspólnicy przejęli wszystkie zobowiązania spółki powstałe do dnia wystąpienia powoda ze spółki.

Brak jest jakichkolwiek podstaw do zarzucania takim zasadom rozliczenia braku ekwiwalentności. Przeciwnie, w zamian za odstąpienie od roszczeń finansowych w postaci rozliczenia wkładów czy też wartości części majątku spółki, powód został zwolniony z odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe przed dniem wystąpienia ze spółki, a zatem ze te zobowiązania, które obciążałyby go również po utracie przez niego przymiotu wspólnika spółki cywilnej. Z uwagi na wartość spółki, na którą powoływały się strony sporu, ale także na wysokość zobowiązań wynikających z udzielonego kredytu obrotowego czy umów leasingu, należało przyjąć, że świadczenia objęte rozliczeniem są współmierne, tj. odpowiadają sobie co do wartości.

Dla podważenia wiarygodności i mocy dokumentu z 16 grudnia 2019 r. zatytułowanego „Zmiana umowy spółki cywilnej, uchylenie dotychczasowego brzmienia umowy spółki oraz przyjęcie nowego tekstu umowy spółki” powód powinien przedstawić miarodajną argumentację popartą dowodami. Tymczasem obrany sposób udowodnienia swoich twierdzeń przez A. P. sprowadzał się do forsowania stanowiska o występowaniu stanu zdrowotnego wyłączającego świadome powzięcie decyzji lub wyrażenie woli na zewnątrz. Schorzenie, na które cierpi powód, w jego

ocenie miało mieć wpływ na ocenę znaczenia podpisywanego dokumentu i przyjęcie przez niego, że treść dokumentu ogranicza się do wyrażenia zgody, nie zaś szczegółowych zasady rozliczenia wspólnika.

Oceniając dokument z 16 grudnia 2019 r. Sąd orzekający miał na uwadze właśnie jego treść. Skoro dokument ten zawierał zgodę wyrażoną przez K. S. oraz K. K. na zmianę osobową spółki (wystąpienie powoda), to logiczne jest przyjęcie w niniejszej sprawie, że wcześniej musiało być złożone przez powoda oświadczenie woli co do jego wystąpienia ze spółki. Ustalenie to potwierdzają zeznania K. S., który powoływał się na rozmowy toczące się od listopada 2019 r. właśnie w przedmiocie chęci zakończenia przez A. P. dalszej współpracy w ramach spółki cywilnej, a przez to wystąpienia z tej spółki.

Dla zrealizowania wystąpienia ze spółki cywilnej nie jest wymagana szczególna zgoda, wystarczające jest by wola określonego podmiotu została zakomunikowana pozostałym wspólnikom spółki. Okoliczności sprawy wskazują, że zamiarem A. P. było zakończenie współpracy wraz z upływem grudnia 2019 r. Tak ustalone okoliczności faktyczne znajdują potwierdzenie w działaniach podjętych przez podmiot występujący z powództwem, który od 2020 r. nie ponosił odpowiedzialności za zobowiązania (w tym nie płacił rat kredytu ani kosztów leasingu), ani też aktywnie nie działał w ramach spółki i nie świadczył na jej rzecz żadnych usług. Stan sprawy wyraźnie koresponduje z przyjętym stwierdzeniem, iż do wystąpienia wspólnika A. P. doszło do z końcem 2019 r.

Wbrew twierdzeniom powoda w niniejszej sprawie nie było konieczności zwołania „posiedzenia zarządu” do stwierdzenia wystąpienia ze spółki jednego ze wspólników. Taki organ jak zarząd w spółce cywilnej bowiem nie występuje. To wspólnicy są uprawnieni i zobowiązani do prowadzenia spraw spółki (art. 865§1 k.c.) Nie ma sformalizowanych zasad zwoływania zebrań wspólników, sporządzania protokołów z tych zebrań. Istotne jest, by odzwierciedlały one treść ustaleń wspólników (podjętych uchwał). Nawet zatem jeśli podpisanie dokumentu z 16.12.2019 r. nie nastąpiło jednocześnie przez wszystkich wspólników to istotne jest, że uzgodniono takie zasady wystąpienia i rozliczenia powoda, jak podano w tym dokumencie. W tym zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanych, w szczególności K. S. co do tego, że ustalone w dokumencie z 16.12.2019 r. zasady wystąpienia powoda ze spółki było przedmiotem uprzedniego uzgodnienia wspólników.

Powołując się na brak świadomości konsekwencji podpisania dokumentu z 16 grudnia 2019 r. powód winien udowodnić, że w chwili składania podpisu na przedmiotowym dokumencie znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Wskazując na chorobę, która ograniczać miała rozumienie tekstu pisanego powód nie wykazał w istocie, aby z jego stanem zdrowia łączyła się ograniczona zdolność rozumienia, w tym nade wszystko nie udowodnił, by w czasie podpisywania tego konkretnego dokumentu nie był w stanie zrozumieć jego znaczenia dla oceny jego funkcjonowania jako wspólnika spółki cywilnej.

Zgodnie z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Regulacja zawarta przez ustawodawcę w Kodeksie cywilnym w szczególności dotyczy choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Wobec czego w postępowaniu dowodowym należy wykazać się szczególną starannością w udowodnieniu, że efektem choroby powoda (boreliozy) były ograniczenia świadomości, problemy ze zrozumieniem tekstu pisanego czy niemożność podejmowania racjonalnych decyzji. Potrzeba udokumentowania przebiegu choroby oraz jej efektów pojawiła się już na początku postępowania, szczególnie, iż stan wyłączający świadome podejmowanie decyzji jest podstawą przyjętego przez powoda stanowiska. Tymczasem powód złożył zaświadczenia lekarskie dopiero na rozprawie i nie usprawiedliwił spóźnionego złożenia tych dokumentów, ani też nie uprawdopodobnił, że złożenie tych dokumentów stało się możliwe dopiero od 2 tygodni poprzedzających rozprawę (art. 458 § 4 k.p.c.). Zauważyć przy tym trzeba, że zaoferowane przez stronę powodową dokumenty medyczne potwierdzają co najwyżej fakt choroby i podjęcia leczenia, jednakże w żaden sposób nie pozwalają na wyciągnięcie wniosku, iż w grudniu 2019 r. A. P. nie był w stanie zrozumieć znaczenia podpisywanego tekstu. Nawet zatem złożenie ich we właściwym czasie nie byłoby wystarczające dla wykazania twierdzeń powoda.

Brak wiedzy specjalnej nie pozwalał przyjąć za wiarygodne zeznań powoda w tym zakresie, w jakim wskazywał na negatywne skutki boreliozy oraz jej wpływ na racjonalne działanie powoda. Wskazane w zeznaniach A. P. przejawy choroby i jej wpływ na świadomość występującego ze spółki wspólnika nie korespondują ze zgromadzonymi w aktach sprawy dowodami, przez co nie mogą stanowić uzasadnionej podstawy do poczynienia wiążących ustaleń.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie również nie pozwala na przyjęcie, że ewentualny stan zmęczenia po długiej podróży w dniu 16 grudnia 2019 r. wpłynął na zdolność rozumienia przedstawionego do podpisu dokumentu. Sąd nie dał też wiary twierdzeniom powoda, zgodnie z którymi nie zapoznał się on z treścią przedstawionego mu 16 grudnia 2019 r. dokumentu obejmującego zasady jego wystąpienia ze spółki cywilnej. Nie ma logicznego wytłumaczenia dla przyjęcia, że A. P. nie przeczytał przedmiotowego dokumentu, który w tak istotny zmieniał jego status jako wspólnika spółki. Nie zachodziły przy tym jakieś szczególne powody, dla których dokument musiał zostać opatrzony podpisem w tym samym dniu, w którym przedstawiono go A. P..

Niezależnie od powyższych ustaleń Sąd nie podzielił również argumentacji powoda co do wprowadzenia go przez pozostałych wspólników spółki cywilnej w błąd przy podpisywaniu dokumentu z 16 grudnia 2019 r.

Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Zgodnie z § 2 można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Powód nie wykazał w toku postępowania jakiegokolwiek przesłanki wymienionej w zdaniu drugim art. 84 § 1 k.c., tj. że błąd został wywołany przez pozwanych wspólników albo, że wiedzieli oni o błędzie powoda lub mogli go z łatwością zauważyć. W toku postępowania nie został zaoferowany materiał dowodowy, który wskazałby, że K. S. oraz K. K. wiedzieli, że powód ma problem ze zrozumieniem przedstawionego mu tekstu oraz, że pozostaje w przekonaniu, że dokument ten oznacza jedynie zgodę pozostałych wspólników na jego wystąpienie ze spółki. Pozwany K. S. zeznał, że wiedział o chorobie powoda, jednakże nie przekładała się ona na funkcjonowanie powoda i sposób rozumienia przez niego dokumentów.

Tym samym nie można uznać, by doszło do skutecznego uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia złożonego w dokumencie z 16 grudnia 2019 r.

Konsekwencją powyższego stanowiska jest przyjęcie, że zasady wystąpienia powoda ze spółki cywilnej zostały uregulowane przez same strony w ww. dokumencie, a tym samym przepis art. 871 §2 k.c. nie ma zastosowania. W związku z tym zbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia wartości majątku spółki oraz wartości części tego majątku przypadającego powodowi, wobec czego Sąd pominął ten dowód. Nie uwzględniono także wniosku powoda o zobowiązanie pozwanych do złożenia remanentów (pkt 3 ci d pozwu) wobec jednoznacznego oświadczenia, że takie dokumenty nie były sporządzane, a tym samym przeprowadzenie tego dowodu było niemożliwe.

Mając na uwadze wszystkie powołane wyżej okoliczności Sąd oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie o kosztach znalazło oparcie w art. 98 §1 k.p.c. Powód przegrał niniejsze postępowanie w całości i jest zobowiązany do pokrycia kosztów uzasadnionej obrony poniesionych przez pozwanych wspólników. Na przedmiotowe koszty składa się kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, a także kwota 5.400 tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona na podstawie §2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)